

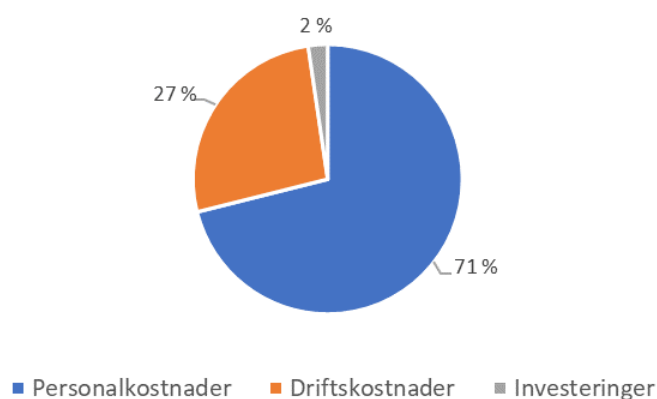
Økonomirapport T2 2023

Totaløkonomien hittil i år viser et isolert merforbruk på 31 mill. kroner. Justert for overføringen av mindreforbruket fra 2022 (120 mill. kroner) har fakultetet per første tertial et akkumulert mindreforbruk på 89,2 mill. kroner. I avsnittene under går vi nærmere inn på det akkumulerte resultatet for den basisfinansierte virksomheten og den ekstern finansierte virksomheten.

For andre tertial har Det medisinske fakultet (heretter MED) totale inntekter på 981 mill. kr. Av inntektene er ca. 44 % ekstern finansiert og 56 % av inntektene bevilgning over statsbudsjettet.

Diagram 1: Fordeling av totale utgifter hittil i år (totaløkonomien)

Fordeling utgifter - total økonomien T2 2023

Usikkerhet og risiko

Økte lønnskostnader

Det har i 2023 vært høy pris- og lønnsvekst. Som tidligere år er ikke fakultetene fullt ut kompensert for dette og noe av økningen må fakultetet selv dekke. Vi har i prognosen tatt høyde for at alle kostnader knyttet til lønnsoppjøret for 2023 kommer i løpet av året.

Husleiekostnader og arealsituasjonen

Det er knyttet stor usikkerhet til den framtidige arealsituasjonen på MED og de økonomiske konsekvensene dette vil få for UiO og MED. Som følge av økte husleiekostnad fra og med 2023 på 1,4 %, samt innflytting i lokaler på Radiumhospitalet i mai har vi for 2024 estimert med økte husleiekostnader for MED på ca. 10 mill. kroner. Radiumhospitalet vil være den første delen av nye Oslo universitetssykehus (OUS) MED flytter inn i. Forhandlinger om husleiekostnader på OUS er i gang og det er knyttet stor spenning til forhandlingene da dette vil føre førende for husleiekostnadene UiO får med nye OUS. Videre vil innflytting i Livsvitenskapsbygget og samlokalisering av Helsam (og

fakultetsadministrasjonen) vil få økonomiske konsekvenser for fakultetet framover. De økonomiske konsekvensene er beskrevet i langtidsprognosen 2024 – 2028.

Økning i antall studieplasser

I rapporten til Grimstad-utvalget ble det anbefalt at UiO skal få over 200 nye studieplasser til medisinstudiet. Nå er UiO lovet 20 nye studieplasser for desentralisert medisinstudium ved UiO Campus sør. Dette ble gjort av regjeringen tidlig i september. For MED blir det spesielt spennende når statsbudsjettet for 2024 legges fram. En usikkerhetsfaktor knyttet til tildeling av 20 nye studieplasser er hvorvidt man blir fulgt kompensert. Gitt Grimstad-rapporten tror vi det komme flere økninger i antall studieplasser på medisinstudiet, men det er ikke gitt signaler om når og hvor mange dette blir. Vi håper dog ikke at dette er starten på en trend hvor nye studieplasser tildeles «spredt» uten en overordnet plan om innføring over tid. Ved en evt. økning på over 200 studieplasser tilsvarer dette en nær doubling av medisinstudentene. Dette vil kreve en større endring i organisering, lokaler og gjennomgang av studieplan. Allerede med dagens antall studieplasser er det utfordringer knyttet til kapasitet på lokaler og praksisplasser. Flere studieplasser vil kreve mye arbeid med omorganisering ved MED. Dette krever god og langsiktig planlegging.

Nettobidrag

MED sin eksternt finansierte virksomhet er stor og utgjør ca. 44 % av den totale finansieringen av fakultetet. Dette utgjør en av MED sine store usikkerhetsfaktorer ved utarbeidelse av langtidsprognoser. MED har de siste årene hatt en økning i nettobidraget. I 2020 var nettobidraget på underkant av 100 mill. kroner mens det i 2022 havnet på 135 mill. kroner. For 2023 er det budsjettet med nettobidrag på ca. 113 mill. kr. Det høye nettobidraget påvirker utviklingen på økonomien til fakultet i en positiv retning og er i stor grad med på å forbedre det økonomiske handlingsrommet. MED er fortsatt avhengig av et godt tilfang av nye eksternt finansierte prosjekter for at fakultetet skal kunne opprettholde handlingsrommet.

NCMM og videre finansiering

NCMM er fram til utløpet av 2025 grunnfinansiert ved samfinansiering av bevilgningsmidler fra UiO sentralt, samt midler fra Forskningsrådet og Helse Sør-Øst. Etter 2025 stiller ikke Forskningsrådet med finansiering. Det er uklart om Helse Sør-Øst vil støtte videre finansiering. En plan for videreføring av senteret er under utarbeidelse under ledelse av Rektor. Det er i langtidsprognosen for 2024 – 2028 estimert med tre scenarier, beste estimat, øvre og nedre utfallsrom.

1.0 Bevilgningsfinansiert virksomhet

Bevilgning (tallene vises i tusen kr.)		Aktivitetstype		Avsetninger/overføringer		Finansieringskilde spesifisert		Aktivitet
Hovedprosjekt	Prosjekt	Delprosjekt	Regnskap valgt periode	Vedtatt budsjett	Valgt prognose	Valgt avvik	%-vis forbruk	
(All)	(All)	(All)	(All)	(All)	(All)	(All)	(All)	(All)
Isolert	Inntekter	Inntekter	-552 664	-859 208	-897 413	-344 749	62%	
mer/mindreforbruk	Kostnader	Personalkostnader	479 299	730 102	735 938	256 640	65%	
uten nettobidrag og		Driftskostnader	156 912	232 543	244 509	87 597	64%	
prosjektavslutning		Investeringer	22 376	56 621	58 491	36 115	38%	
	Sum		105 923	160 058	141 526	35 602	75%	
Nettobidrag og	Nettobidrag fra eksterntf.	Nettobidrag fra eksterntf.	-83 133	-115 971	-113 090	-29 957	74%	
prosjektavslutning	Prosjektavslutning	Prosjektavslutning	3 245	-2 510	-2 365	-5 610	-137%	
	Overforbruk BOA	Overforbruk BOA	4 987		616	-4 371	810%	
	Sum		-74 901	-118 481	-114 839	-39 938	65%	
Isolert resultat			31 022	41 577	26 687	-4 335	116%	
Overført fra i fjor			-120 648	-125 005	-120 647	1	100%	
Akkumulert resultat			-89 626	-83 428	-93 960	-4 334	95%	

Den basisfinansierte virksomheten til MED er i all hovedsak bevilgning over statsbudsjettet gjennom Kunnskapsdepartementet til UiO og hvor MED får videreført sin andel etter gjeldende budsjettmodell for UiO.

Den økonomiske utviklingen per første tertial viser et isolert merforbruk på 31 mill. kroner. Justert for overføringen av mindreforbruket fra 2022 (120,6 mill. kroner) har fakultetet et akkumulert mindreforbruk på 89,6 mill. kroner. I det akkumulerte mindreforbruket er det avsatt midler til kostnader for lønnsoppjøret tom august. Av mindreforbruket er 52 mill. kroner øremerkede midler.

Sammenlignet med budsjett har aktiviteten vært lik planlagt, men vi har hatt høyere lønnskostnader som følge av lønnsoppjøret (inkl. avsetning per august).

Sammenlignet med andre tertial 2022 har aktiviteten vært høyere på fakultetet. Dette skyldes blant annet økning i personalkostnader, både som følge av lønnsjustering, men også at MED per andre tertial er 26 årsverk flere enn sammenlignet med gjennomsnitt per 2022. Fakultetet har også satt i gang flere anskaffelser av vitenskapelig utstyr. Totalt har vi investeringskostnader på 6,6 mill. kroner mer hittil i år.

MED har 3,2 mill. kroner merforbruk i prosjektavslutning per første tertial. Dette skyldes korrigerings i regnskapet av et prosjekt tidligere år. Det ligger inne tilsvarende beløp på nettobidrag slik at posten går i null for 2023. Overforbruk BOA representerer avvik mellom budsjett og realiserede kostnader i BOA-porteføljen (ekstern finansiering). I prognosen ligger det et forventet merforbruk på 0,6 mill. kroner i 2023. Resterende merforbruk per første tertial skyldes at man ikke er fullt ut ajour med rebudsjetteringer i prosjektporteføljen.

1.1 Justert prognose

MED har justert prognosen per andre tertial. For første tertial ble det meldt om et mindreforbruk på 74 mill. kroner. Prognosen for andre tertail er mindreforbruk på 93 mill. kroner. I mindreforbruket ligger fortsatt fakultetets toppjustering, men den er nå justert ned til 35,3 mill. kroner. Det vil si at instituttene selv har justert prognosen med ca. 20 mill. kroner. Selv om instituttene har hatt en god gjennomgang av prognosen har økonomiseksjonen fortsatt valgt å beholde toppjusteringen. Denne begrunnes i historisk regnskapstall og erfrainingen med at ikke blir slik planlagt. Dette påpeker også instituttet er et usikkerhetsoment.

Økningen i mindreforbruket er satt sammen av flere faktorer, men tre av faktorene er at investeringene ikke går etter planen, forventning om lavere aktivitet knyttet til ørmerkede midler, samt en forventning om å få tilbake midler (8 mill. kroner) fra UiO som ble trukket inn til økte energikostnader (18 mill. kroner). I prognosen ligger også økte lønnskostnader som følge av lønnsjusteringer i år som ikke er fullt ut kompensert, samt økte husleiekostnader i 2023 på 1,7 mill. kroner.

Tabell 2: Justert budsjett (prognose) 2023 per enhet

Enhet	Isolert mer-/mindreforbruk T2 2023	Overført fra i fjor	Akkumulert resultat per T2 2023	Justert Budsjett (prognose T2)
Fakultetsadministrasjonen	26 614	-30 258	-3 643	-14 514
IMB	12 065	-31 309	-19 243	-14 359
Helsam	-3 674	-102	-3 776	4 501
Klinmed	-2 784	-41 422	-44 206	-21 805
Enheter ved fakultetet	-1 200	-17 558	-18 757	-14 827
Sum akkumulert resultat	31 022	-120 648	-89 626	-61 003
Toppjustering per T2				-35 327
Sum akkumulert resultat inkl toppjustering				-96 330

Kommentarer til mer/mindreforbruk:

- Fakultetsadministrasjonen ligger inne med avsetninger til lønnsoppjøret mai - aug. Fratrullet denne avsetninger har fakultetet et isolert merforbruk på ca. 15. mill. kroner. Dette er i henhold til budsjett.
- IMB rapporterer om mindreforbruk på 14,4 millioner kroner, som er 4,3 millioner kroner over budsjett (og prognosen for lagt i T1). Dette skyldes blant annet usikkerhet knyttet til om investeringer blir belastet innen årsskifte og andre investeringer har kostet mindre enn hva først anslått.
- Helsam har justert ned sitt merforbruk på fra 9,8 mill. kroner til 4,5 mill. kroner i 2023. Det er to hovedårsaker til det; økte inntekter som følge av Revidert nasjonalbudsjett og en forventet reduksjon i personalkostnader på årsbasis. Hovedutfordringen til Helsam er økt aktivitet i kombinasjon med inntektskutt som kom etter vedtatt budsjett 2023. Fak.adm er i dialog ved instituttet og oppfølging av tiltak for å redusere merforbruket.
- KlinMed har per august et akkumulert mindreforbruket på 44 mill. kroner. I prognosen for T2 rapporterer de om et forventet mindreforbruk på 21,8 mill. kroner. Dette skyldes blant annet forventning om økte driftskostnader i tredje tertial (historisk sett er disse høyere siste tertial), samt investeringer de siste månedene i 2023.
- Enheter ved fakultetet
 - NCM: forventer et mindreforbruk på 8,8 mill. kroner. Dette skyldes blant annet markant lavere aktivitet i to forskningsgrupper i tillegg til utsatt rekruttering av nye gruppeledere.
 - Veksthuset, HELP og SutstainIT: Det forventes et mindreforbruk på totalt 5,6 mill. kroner for sentrene. Dette skyldes blant annet lavere kostnader enn budsjettert da det tar litt lengre tid enn først forventet å komme til normal drift.

1.2 Årsverksutvikling - totalt

MED har hatt en jevn økning i antall årsverk (totalt) de siste årene. Andre tertial har MED et gjennomsnitt på 1285,7 årsverk. Antall årsverk vil svinge naturlig ilet et år, men vi ser per 2023 at årsverkutviklingen har vært relativt stabil de siste månedene.

Graf 1: Utvikling årsverk totalt 2014 – 2023 (2023 per T2)

Tabell 3: Utvikling årsverk bevilgningsfinansiert – Gjennomsnitt per T1 og T2 2023

Utvikling årsverk bevilgningsfinansiert	Årsverk gj.snitt T2 2023	Årsverk gj.snitt T1 2023	Endring
Fakultetsadministrasjonen	88,75	85,7	3,1
IMB	205,7	208,0	-2,3
Helsam	141,3	145,5	-4,2
Klinmed	306,1	313	-6,9
Enheter ved fakultetet	69,5	69,25	0,3
SUM	811,4	821,5	-10,1

Sammenlignet med første tertial i år har fakultetet hatt en nedgang i antall årsverk på 10 årsverk. Reduksjonen skyldes blant annet nedgang på Helsam og KlinMed som har ligget litt over sitt årsverksbudsjettet. Ikke alle endringer har vært direkte vært styrt, men følger en naturlig svinging av avganger, tilførsel og vakans.

Tabell 4: Utvikling årsverk ekstern finansiert virksomhet – Gjennomsnitt per T1 og T2 2023

Utvikling årsverk ekstern finansiering	Årsverk gj.snitt T2 2023	Årsverk gj.snitt T1 2023	Endring
Fakultetsadministrasjonen	1,9	2,5	-0,6
IMB	124,7	132,9	-8,2
Helsam	84,0	87,35	-3,4
Klinmed	228,7	228,2	0,5
Enheter ved fakultetet	35,0	30,6	4,4
SUM	474,3	481,6	-7,2

MED har også hatt en nedgang i antall årsverk for andre tertial på syv årsverk på den eksternt finansierte virksomheten. Reduksjonen skyldes blant annet svingninger i prosjektmasse. For enhetene ved fakultetet skyldes økningen planlagt og budsjettet økning på sentrene.

1.2 Øremerkede midler – sentralt øremerket og eksternt øremerket

Tabell 5: Øremerkede midler- resultat 2022 og justert budsjett (prognose) for 2023

	Resultat 2022	Regnskap per T2 (2023)	Justert budsjett (2023)
100002 IT satsings- og porteføljemidler	-3 642	-3 543	-0
100006 Livsvitenskap satsingsmidler	-5 542	-5 032	-7 026
100007 Livsvitenskap konvergensmidler(rekr.st.)	-3 852	-6 876	-2 264
100013 Verdensledende miljøer	-2 189	-1 069	-500
100023 Studentassistenter - Ekstern øremerking	-184	0	0
103003 Felles prosjekt på hele MED	-12 335	-10 480	-116
103010 HELSAM faglig øremerket	-2 212	-2 076	1 209
103011 Senter for Global Helse		-564	7
103012 Tildelinger utenom rammen IMB	-8 331	-9 028	-7 592
103437 Systems neuroscience & sleep		122	0
103971 UiO:Demokrati		-1 006	-277
Sum ørmerkede midler ekskl. REK og NCMM	-42 579	-42 326	-18 560
13 000 REK	-4 375	-1 137	500
13 25 XX NCMM	-13 932	-8 755	-8 846
Sum ørmerkede midler	-60 886	-52 218	-26 906

Øremerkede midler er sentralt øremerkede fra UiO, eller fra eksterne. Ved virksomhetsrapportering for første tertial rapportert MED med et mindreforbruk på 60,801 mill. kroner. Mindreforbruket er nå 52 mill. kroner. Det betyr at fakultetet har økt aktiviteten for øremerkede midler. Dersom vi ser bort i fra REK og NCMM er det nå et mindreforbruk på 42,3 mill. kroner som er forventet å være 18,5 mill. kroner ved utgangen av 2023. Dette skyldes blant annet forventning om investeringer av vitenskapelig utstyr klasse 1.

De øremerkede midlene er helt sentralt for å forstå MED sin økonomiske situasjon. Vi har hatt fokus på å få økt aktivitet knyttet til de øremerkede midlene. Økonomiseksjonen mener fortsatt at prognosen ikke er helt korrekt sett ut ifra erfaringer. I økonomiseksjonens toppjustering er det derfor tatt høyde for at mindreforbruket på øremerkede midler ikke blir så lavt som prognosen viser andre tertial.

2.0 Fakultetets eksternt finansiert virksomhet

Den eksternt finansierte virksomheten er finansiert gjennom tre hovedkilder: Norsk forskningsråd (NFR), EU og øvrige bidrags- og oppdragsinntekter.

Tabellen under viser regnskap og budsjett hittil i år.

BOA (tallene vises i tusen kr.) ⓘ

			Regnskap valgt periode	Vedtatt budsjett	Valgt prognose	Valgt avvik	%-vis forbruk
Isolert	Inntekter	Inntekter	-428 406	-656 881	-668 437	-240 031	64%
mer/mindreforbruk	Kostnader	Personalkostnader	239 989	385 959	368 247	128 258	65%
uten nettbidrag og		Driftskostnader	111 974	153 228	174 527	62 554	64%
prosjektavslutning		Investeringer	1 195	1 000	2 225	1 030	54%
	Sum		-75 249	-116 694	-123 437	-48 189	61%
Nettbidrag og	Nettbidrag fra eksterntfin.	Nettbidrag fra eksterntfin.	83 865	124 349	121 156	37 291	69%
prosjektavslutning	Prosjektavslutning	Prosjektavslutning	-3 245	2 510	2 260	5 505	-144%
	Overforbruk BOA	Overforbruk BOA	-4 987		-516	4 371	810%
	Sum		75 633	126 858	122 800	47 166	62%
Isolert resultat			385	10 165	-638	-1 022	-60%
Resultat			385	10 165	-638	-1 022	-60%

Fakultetets eksternt finansierte portefølje utgjør om lag 44 % av totaløkonomien hittil i år. Aktiviteten på den eksternt finansierte virksomheten ved fakultetet er lavere enn budsjettet hittil i år. Personalkostnadene er 12% lavere enn budsjettet mens annen drift og investeringer er omtrent som budsjettet.

Fakultetet har per 31. august 455 årsverk tilknyttet den eksternt finansierte virksomheten. Dette er en nedgang på 17 årsverk ved utgangen av april i år og 26 siden 1. januar i år.

Nettbidraget til den bevilgningsfinansierte virksomheten er 5 % lavere enn budsjettet og den er også lavere enn regnskapet for samme periode i fjor. Prognosen for året er på 121 millioner kroner som er en nedgang fra i fjor med 10 millioner.

Det er ikke gjort noen gjennomgang av hele prosjektporteføljen i T2. Det er dermed heller ikke laget noen oppdatert prognose. Det viktigste økonomiske fokuset for BOA-virksomheten er utviklingen av nettbidraget til bevilgningsøkonomien. I arbeidet med neste års budsjett vil porteføljen gjennomgås slik at vi har en oppdatert prognose.